

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Informatikai Kar**

Szoftvertchnológia

11. előadás

Szoftver evolúció

Giachetta Roberto

groberto@inf.elte.hu

<http://people.inf.elte.hu/groberto>

Szoftver evolúció

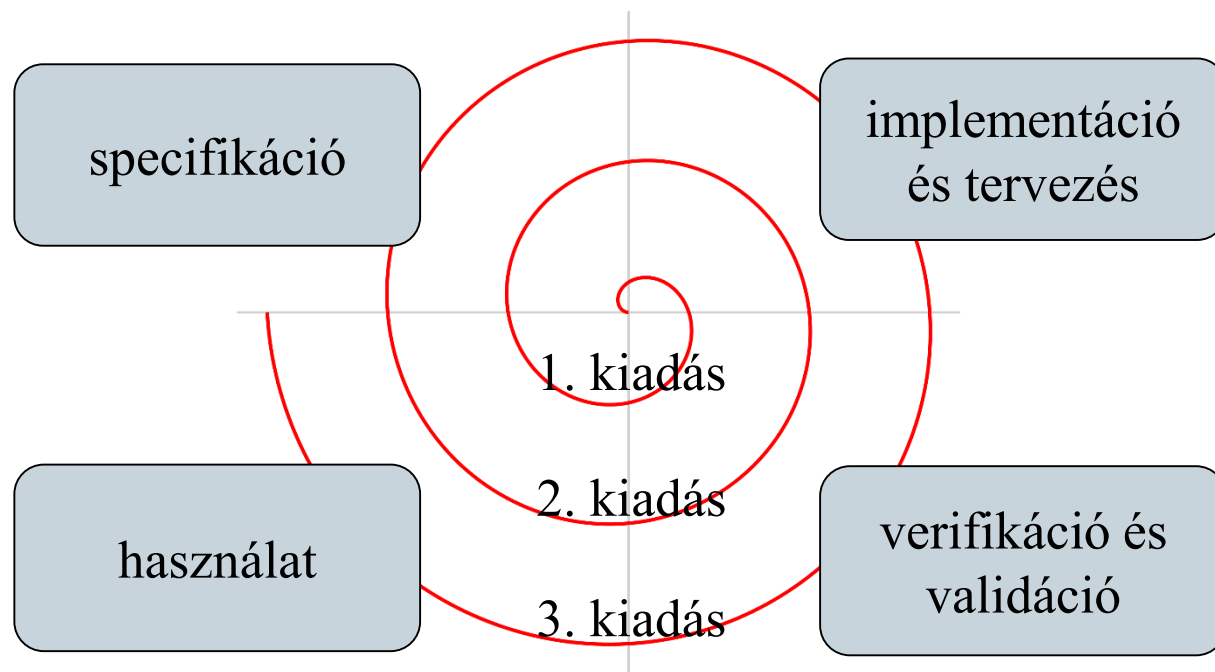
Változások kezelése

- A program használata során számos változás következhet be, amely hatására tovább kell fejlesztenünk a szoftvert, ez az *evolúció* (*software evolution*)
 - átlagosan a szoftver élettartamának 80%-a
 - elsősorban külső követelmények befolyásolják
- A változás hatására a program egyes részeit újra kell tervezni, illetve megvalósítani, a változásra a projekt felkészülhet
 - a követelmények előrevetítésével (*change avoidance*), pl. prototípus létrehozásával
 - a módosítási lehetőségek nyitottan hagyásával (*change tolerance*), pl. inkrementális fejlesztéssel

Szoftver evolúció

Az evolúciós életciklus

- A szoftver evolúció lépésekben történik, amelyek a szoftver újabb kiadását (*release*) eredményezik
 - minden lépésben végig kell vinnünk a szoftvertechnológiai folyamatot, ami egy spirált ad

Szoftver evolúció

Lépések és befolyásoló tényezők

- A lépések 3 kategóriába sorolhatóak:
 - *bővítés (perfective maintenance)*: új funkciók bevezetése
 - *adaptálás (adaptive maintenance)*: a szoftver új (hardver/szoftver) környezetbe történő bevezetése
 - *hibajavítás (corrective maintenance)*: a kiadás után felmerült hibák javítása
- Az evolúció idejét, költségeit több tényező is befolyásolja:
 - a fejlesztőcsapat stabilitása
 - a dokumentáció és a programkód minősége
 - a program kora és struktúrája

Szoftver evolúció

Programverziók

- A szoftver az evolúció során több kiadott változattal (*release*) rendelkezik, amelyeket verziószámmal látunk el
 - a javításokat, funkció bővítéseket általában kisebb (*minor*) verziók jelölik
 - a jelentős módosításokat új programváltozatok (*major*) keretében kerülnek publikálásra
 - a kisebb verziók között hangsúlyos a kompatibilitás megőrzése
- A verziószám további információk egészíthetik ki, pl. `major.minor[.maintenance[.build]]`, vagy `major.minor[.build[.revision]]` formában

Szoftver evolúció

Lehman törvények

- A szoftver változási folyamatokra érvényes általános elveket a *Lehman törvények* fogalmazzák meg
 - egy szoftvernek változnia kell, vagy folyamatosan csökken a használhatósága és minősége
 - a változó szoftver egyre összetettebb lesz és egyre több funkcióval rendelkezik
 - az evolúciós folyamat önszabályozó, a rendszer tulajdonságai (méret, hibák száma, ...) függetlenek a kiadástól
 - az evolúciós folyamatban szükséges a visszajelzések, amelyeket figyelembe kell venni

Szoftver evolúció

Legacy rendszerek

- A *legacy rendszerek* olyan régi szoftverrendszerek, amely még mindig hasznosak és nélkülözhetetlenek
 - nem cserélhetőek újabb rendszerre, vagy cseréjük túl költséges lenne
 - általában elavult nyelven készültek elavult technológiákkal, dokumentációjuk nincs, vagy hiányos
- A legacy rendszerek esetén sokszor újra meg kell valósítani a szoftvert (*reengineering*), ami magában foglalhatja
 - a program és az adatok elemzését (*reverse engineering*)
 - a forráskód átvitelét új programnyelvre, a programstruktúra és az adatrepresentáció megváltoztatását